

В И Л Е Н С К І Й В Ъ С Т Н И К Ъ

ОФФИЦИАЛЬНАЯ

№

ГАЗЕТА

26.

KUR YER W I L E Ń S K I .

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 4-го Апрѣля. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 4-go Kwietnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 28-го Марта.

Въ Четвертокъ, 20-го сего Марта, изволили пріобщаться въ Малой Церкви Зимняго Дворца, Святыхъ Христовыхъ Таинъ: Ея Величество Государыня Императрица, Ихъ Императорския Высочества Государя Великіе Князья: Константинъ Николаевичъ, Николай Николаевичъ, Михаилъ Николаевичъ и Михаилъ Павловичъ и Государыня Великая Княгиня Марія Николаевна съ Ихъ Императорскими Высочествами: Николаемъ Максимиліановичемъ и Княжнами Марією Максимиліановною и Евгенією Максимиліановною.

— Въ Высочайшемъ торжественный день Святыхъ Пасхи, 23-го Марта, Ихъ Императорския Высочества Государь Императоръ и Государыня Императрица, съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Государынею Цесаревною, изволили слушать заутреню во внутреннихъ комнатахъ; послѣ чего Ея Величество изволила быть у литургіи въ Малой Церкви Зимняго Дворца; Ихъ же Императорския Высочества, Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, Государя Великіе Князья: Константинъ Николаевичъ, Николай Николаевичъ, Михаилъ Николаевичъ и Михаилъ Павловичъ, Великая Княгиня Марія Николаевна, Герцогъ Максимиліанъ Лейхтенбергскій, Принцъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 28-go Marca.

Dnia 20-go Marca, we Czwartek, w Małej Kaplicy Zimowego Pałacu, raczyli przystępować do Najświętszej Komunii: NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ MOŚĆ, Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI WIELCY XIĄŻĘTA: KONSTANTYN NIKOŁAJEWICZ, NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ, MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ PAWEŁOWICZ, oraz WIELKA XIĘŻNA MARJA NIKOŁAJEWNA z Ich Cesarzowem i Xiężniczkami Maryą Maxymilianówną i Eugenią Maxymilianówną.

— W uroczysty dzień Zmartwychwstania Pańskiego, 23-go Marca, NAJJAŚNIEJSI PAŃSTWO CESARZ JEJ MOŚĆ i CESARZOWA JEJ MOŚĆ, z JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ CESARZEWNĄ, raczyli słuchać jutrzni w wewnętrznych pokojach; poczem JEJ CESARSKA MOŚĆ raczyła być na Mszy świętej w Małej Kaplicy Zimowego Pałacu, a Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI, NASTĘPCA CESARZEWICZ, WIELCY XIĄŻĘTA: KONSTANTYN NIKOŁAJEWICZ, NIKOŁAJ NIKOŁAJEWICZ, MICHAŁ NIKOŁAJEWICZ i MICHAŁ PAWEŁOWICZ, WIELKA XIĘŻNA MARJA NIKOŁAJEWNA, Xiążę Maxymilian Leuchtenbergski, Xiążę Piotr Oldenburgski i Jego Wielko-Xiążęcia Wysokość Alexander Hesski, raczyli udać się do Nad-

С М Ъ С Ъ .

Сравнительная вѣдомость о положеніи Римско-Католической церкви и духовенства во Франціи и Россіи.

Во Франціи:	Во Россіи:
Римско-Католиковъ до 33 милліоновъ.	Римско-Католиковъ до 2.700,000.
Епархій 80	Епархій 6.

Слѣдовательно въ обоихъ государствахъ число жителей въ Латинскихъ Епархіяхъ почти равное, т. е. среднимъ числомъ слѣдуетъ по 400,000 въ каждой.

Членовъ капитуловъ (chanoines).

Среднимъ числомъ при каждой кафедрѣ по 8.	Среднимъ числомъ при каждой кафедрѣ по 9, кромѣ сверхштатныхъ членовъ.
---	--

Приходскихъ и приписныхъ церквей:

Во Франціи . . . 31,202	Во Россіи . . . 2,366
-------------------------	-----------------------

Слѣдовательно въ обоихъ государствахъ ровно причисляется съ небольшимъ по 1,000 душъ на каждую церковь.

ROZMAITOŚCI.

ОБРАЗЪ ПОРОВНАВЧЫ СТАНУ РОŚCIOŁА I DUCHOWIEŃSTWA RZYMSKO-KATOLICKIEGO WE FRANCYI I W ROSSYI.

We Francyi:	W Rossyi:
Katolików Rzymskich do 33 milionów.	Katolików Rzymskich do 2.700,000.
Diecezyi 80.	Diecezyi 6.

Zatém w obu Państwach liczba mieszkańców w Diecezjach katolickich prawie jest równa, t. j. średnio biorąc, przeszło do 400,000 w każdej.

K a n o n i k ó w .

Średnio biorąc przy każdej katedrze po 8.	Przy każdej katedrze po 9, oprócz nadetatowych.
---	---

Kościółów parafialnych i filialnych.

We Francyi 31,202.	W Rossyi 2,366.
--------------------	-----------------

Zatém w obu Państwach przypada równo, z małą przewyżką, po 1,000 dusz na każdy kościół.

Петръ Ольденбургскій и Его Великогерцогское Высочество Принцъ Александръ Гессенскій, имѣли выходъ въ Придворный Соборъ Зимняго Дворца, къ слушанію заутрени, вслѣдъ за коей отправлена была Божественная Литургія.

По полудни въ семь часовъ Ея Величество Государыня Императрица, Ихъ Императорскія Высочества: Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, Государь Великіе Князья: Константинъ Николаевичъ, Николай Николаевичъ, Михаилъ Николаевичъ и Михаилъ Павловичъ, Великая Княгиня Марія Николаевна, Принцъ Петръ Ольденбургскій и Его Великогерцогское Высочество Принцъ Александръ Гессенскій, имѣли выходъ къ вечерней службѣ, по окончаніи коей Государыня Императрица изволила принимать въ золотой гостиной, поздравленія отъ особъ, бывшихъ у вечера.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 23-го Марта, произведенъ за отличіе по службѣ, Начальникъ 2-й Артиллерійской Дивизіи Генералъ-Майоръ *Серпутовскій*, въ Генералъ-Лейтенанты.

— По ходатайству Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, основанному на представленіи Г. Попечителя Бѣлорусскаго Учебнаго Округа, Государь Императоръ по Положенію Комитета Гг. Министровъ въ 21 день минувшаго Февраля, Всемилостивѣйше пожаловать соизволилъ Попечителя Дѣтскихъ Пріютовъ, Коллежскаго Ассесора *Ланевскаго-Волка*, Предводителя Дворянства Шавельскаго Уѣзда отставнаго ротмистра Графа *де Тулузъ Лотрека* и почетнаго Смотрителя училищъ Виленскаго Уѣзда Титулярнаго Совѣтника Графа *Платера*, кавалерами ордена Св. Анны 3-й Степени, за сдѣланныя ими въ пользу учебной части пожертвованія.

Главнocomандующій Дѣйствующею Арміею, Генералъ-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій Графъ *Паскевичъ-Эриванскій*, 23-го Марта выѣхалъ въ Варшаву.

Изъ добытаго въ 1846 году, на Уралѣ и въ Сибири казеннаго и частнаго золота, доставлено понемногу въ С.-Петербургскій Монетный Дворъ 1397 пуд. 15 золотниковъ, и ожидается еще до 325-ти пуд. 14 фунт. 74 золотниковъ, съ чѣмъ вся добыча золота въ 1846 году будетъ составлять до 1722 пуд. 29 фунт. 87 золотниковъ. Въ прежнее время золото добывалось только въ округѣ Екатеринбургскихъ казенныхъ заводовъ на Березовскихъ Промыслахъ и въ округахъ заводовъ Кольвано-Воскресенскихъ и Нерчинскихъ, гдѣ оно получалось въ

worněj Katedry Zimowego Pałacu na ran ne Naboženstwo po którém odprawiana była Msza święta.

O godzinie siódmej pod wieczór, Jej CESARSKA MOŚĆ, Ich CESARSKIE WYSOKOŚCI: NASTĘPCA CESARZEWICZ, WIELCY CHIĄŻĘTA: KONSTANTYN NIKOLAJEWICZ, NIKOLAJ NIKOLAJEWICZ, MICHAŁ NIKOLAJEWICZ i MICHAŁ PAWEŁOWICZ, WIELKA CHIĘNA MARYA NIKOLAJEWNA, CHIĄŻE Piotr Oldenburgski i Jego Wielko-Chiążęca Wysokość Alexander Hesski, raczyli bydz na niesporném Naboženstwie, po którém NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA Jej MOŚĆ raczyła przyjmować w Złotěj sali gościnnej powińszowania osób, które się znajdowały na tych Nieszporach.

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Wojeunym, d. 23 Marca, za odznaczenie się w służbie, Naczelnik 2-jej Dywizji Artylleryi, Jeneral Major *Sierpiznowski*, mianowany został Jeneral-Porucznikiem.

— W skutek wstawienia się P. Ministra Narodowego Oświecenia, opartego na przedstawieniu P. Kuratora Białoruskiego Naukowego Okręgu, Jego CESARSKA MOŚĆ, po nastalém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, w dniu 21 Lutego Najłaskawiej raczył mianować: Kuratora Domu Przysutku dla Dzieci, Kollegialnego Assessora Ł niewskiego-Wolka, Szawelskiego Powiatowego Marszałka, odstawnego Rotmistrza Hrabiego *de Toulouse-Lautrec* i Honorowego Dozorcę Szkół Wileńskiego Powiatu, Radcę Honorowego Hrabiego *Platera*, Kawalerami Orderu Św. Anny 3-jej klasy, za uczynione przez nich ofary na rzecz naukowego wydziału.

Głównodowodzący Czynną Armią, Jeneral-Feldmarszałek, Chiążę Warszawski, Hrabia *Paskiewicz-Erywanski*, d. 23 Marca wyjechał ząd do Warszawy.

Z wydobytego w roku 1846, na Uralu i w Syberyi, złota skarbowego i prywatnego, dostawiono dotychczas do Mennicy Petersburgskiej: pudów 1.397 funt. 15, złotych 13, a spodziewają się jeszcze, do 325 pud. 14 funt. 74 złotych, ; cała przeto ilość złota, w roku 1846 dobytego, wynosić będzie do 1,722 pud. 29 funt. 87 złotych. — Dawniej złoto dobywano tylko w okręgu fabryk skarbowych Jekaterynburgskich, w kopalniach Beresowskich, oraz w okręgach fabryk Kolywan-Woskresenskich i Nerczynskich, gdzie je otrzymywano w połączeniu z wytapianem tamże srebrem, i cała ilość złota wynosiła od 34

Оклады духовенства.

Епархіальныя начальники:

1) Архіепископъ 15,000 фр. (3,750 р. сер.).	Архіепископъ т. е. начальникъ Епархіи 1-го класса 6,610 р. сер. (26,440 фр.).
2) Епархіальный Епископъ 10,000 фр. (2,500 р. сер.).	Епархіальный Епископъ Епархіи 2-го класса 5,475 р. сер. (21,900 фр.).
	Епархіальный Епископъ Епархіи 3-го класса 4,480 р. сер. (17,920 фр.).

Ихъ Викарные:

1) Викарный при Архіепископѣ 3,000 фр. (750 р. сер.).	Всѣ Викарные въ Россіи получаютъ по 2,000 р. сер. (8,000 фр.).
2) Викарный при Епархіальномъ Епископѣ 2,000 фр. (500 р. сер.).	

Члены капитуловъ:

Во Франціи Членъ Капитула получаетъ 1,500 фр. (375 р. сер.).	Члены капитуловъ получаютъ въ Россіи отъ 110 до 375 р. сер. (440: 1,500 фр.), потому что сии лица сверхъ того пользуются жалованьемъ и по другимъ должностямъ, какъ то: по званію членовъ консисторій, преподавателей въ учебныхъ заведеніяхъ и настоятелей приходовъ, а престарѣлые получаютъ и пожизненные пенсіоны отъ 100 до 500 р., т. е. отъ 400 до 2,000 фр.

Плата Духовиенства.

Презолены Дыецезіи.

1) Арцебискуп 15,000 фр. (3,750 руб. ср.)	Арцебискуп, т. i. презоленный Дыецезіи 1-ей классы 6,610 руб. ср. (26,440 фр.)
2) Бискуп Дыецезалны 10,000 фр. (2,500 руб. ср.)	Бискуп Дыецезалны 2-ей классы 5,475 р. (21,900 фр.)
	Бискуп Дыецезалны 3-ей классы 4,480 р. (17,920 фр.)

Суфрагани.

1) Суфраганъ при Арцебискупіе 3,000 фр. (750 р. ср.)	Всѣ Суфрагани въ Россіи получаютъ по 2,000 руб. (8,000 фр.)
2) Суфраганъ при Бискупіе Дыецезалнымъ 2,000 фр. (500 руб. сребр.)	

Каноніцы.

Во Франціи Каноникъ получаетъ 1,500 ф. (375 руб.)	Каноніцы получаютъ въ Россіи отъ 110 до 375 руб. ср. (440—1,500 фр.) гдѣ опрѣделено, что каноніки, какъ то: каноніки Консисторіи, преподаватели въ учебныхъ заведеніяхъ и настоятели приходовъ, а престарѣлые получаютъ и пожизненные пенсіоны отъ 100 до 500 руб. ср., т. i. отъ 400 до 2,000 фр.

соединеніи съ выплачиваемымъ тамъ серебромъ, и все количество золота составляло *отъ 34 хъ до 40 пудовъ въ годъ*. Въ 1819 году открыты золотосодержащія росыпи на Уралѣ. Съ того времени добыто золота по 1829 годъ, 1711 пуд. 21 золот. Наконецъ въ 1829 году открыты золотосодержащія росыпи въ Сибири. Сперва разработка оныхъ была скудна, но потомъ, а особенно въ послѣдніе шесть лѣтъ, сопровождалась блестящими успѣхами, такъ, что по 1847 годъ добыто золота 12,624 п. 28 ф. 24 зол. И такъ съ открытія золотосодержащихъ росыпей, т. е. съ 1819 года, добыто на Уралѣ и въ Сибири золота 14,335 пуд. 28 фунт. 45 зол., въ томъ числѣ: на казенныхъ Уральскихъ Заводахъ 2,924 пуд. 24 фунт. 32 зол., Сибирскихъ 1,293 пуд. 7 фунт. 28 зол., на частныхъ промыслахъ: Уральскихъ 4,219 пуд. 39 фунт. 70 зол., и Сибирскихъ 5,897 пуд. 39 фунт. 11 зол.

Въ 1846 году добыча сего металла, простираясь, какъ выше сказано, до 1,722 пуд. 29 фунт., составляетъ *болѣе десятой части всего количества добытаго съ 1819 года*, и превышаетъ предшествовавшій 1845 годъ на 336 пуд. 23 фунт. 46 зол.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 25 Марта.

Въ *Commerce* пишутъ, что Король, возвратясь вчера по желѣзной дорогѣ изъ Фонтенебло и не заставъ на путевомъ дворѣ своихъ экипажей, сѣлъ въ карету префекта полиціи и безъ обычнаго конвоя возвратился въ замокъ. Въ *Presse* присовокупляютъ, что лишь только Король сѣлъ въ карету Г. Делессера, прибыли придворные экипажи и Е. В. возвратился въ одномъ изъ нихъ въ Тюльери; но сначала Король намѣревался было ѣхать въ омнибусѣ, и только по просьбѣ г-на Делессера, который представилъ, что онъ по обязанности своего званія долженъ противиться въ этомъ волѣ Короля, Е. В. сѣлъ въ его карету.

— На сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, происходили дальнѣйшія пренія по проекту Г. Дювержье-де-Гораннъ, который занимали также и три предшествовавшія засѣданія. На биржѣ разнесся слухъ, что принятіе въ соображеніе сего проекта, министерство хочетъ сдѣлать кабинетнымъ вопросомъ.

— Комиссія разсматривающая бюджетъ министерства иностранныхъ дѣлъ, окончила уже свои занятія. Она назначила 151,000 фр. на статистическое отдѣленіе и 20,000 на возстановленіе аудиторіи роты, то есть верховнаго папскаго судилища. Франціи, Австріи, Испаніи и Тосканѣ, предоставлено право имѣть при э-

до 40 пудовъ рѣчь. — Въ 1819 открыты zostały piaski złotodajne, na Uralu. Od tego czasu wydobyto złota, do r. 1829, p. 1,711 z. 21. Nakoniec w roku 1829 odkryto piaski złotodajne w Syberii. Zrazu dochód z nich był skąpy, lecz później, a osobliwie w ostatnich sześciu latach, świetne okazały się rezultaty, tak, że do roku bieżącego dobyto złota p. 12,624, f. 28, z. 24. Tak więc od czasu odkrycia piasków złotodajnych, t. j. od 1819 r., wydobyto na Uralu i w Syberii złota p. 14,335, f. 28, z. 45: w tej liczbie: w fabrykach Uralskich skarbowych 2,924 p. 24 f. 32 z., w Sybirskich, 1,293 p. 7 f. 28 z.; a w fabrykach prywatnych: Uralskich, 4,219 p. 39 f. 70 z., w Sybirskich zaś 5,897 p. 39 f. 11 z.

W r. 1846 zbiór tego metalu, wynoszący jak się wyżej powiedziało; 1,722 p. 29 f. stanowi przeszło dziesiątą część całej ilości добытого od roku 1819, i przewyższa rok poprzedni 1845, o 336 p. 23 f. 46 z.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Francja.

Paryż, 25 marca.

Commerce opowiada, że Król, wróciwszy onegdaj drogą żelazną z Fontainebleau i nie zastawszy swoich pojazdów przy stacji pomienionej drogi, wsiadł do karety Prefekta policji i bez zwykłej osłony wojskowej udał się do zamku. *Presse* prostuje to doniesienie w ten sposób, że załedwie Król wsiadł do pojazdu P. Delessert, nadeszły powozy dworskie, i że w jednym z nich powrócił do Tuilery; ale nim zajął miejsce w karecie Prefekta policji, miał zamiar odjechać omnibusem, i tylko na usilną prośbę P. Delessert, który mu wystawiał, że jego obowiązkiem jest sprzeciwić się w tej mierze woli monarszej, dał się nakłonić do przyjęcia jego powozu.

— Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Deputowanych toczyły się dalsze rozprawy nad projektem P. Duvergier de Hauranne, które trzy poprzednie posiedzenia całkowicie zajęły. Rozeszła się pogłoska na giełdzie, że ministerstwo chce uczynić kwestyą gabinetową z przyjęcia pod nadzór powyższego projektu.

— Komissya rozbierająca budżet Ministerstwa spraw zagranicznych, zakończyła już swoje prace; między innemi uchwaliła 151,000 fr. na biuro statystyczne i 20,000 na wznowienie urzędu Audytora Roty, to jest najwyższego sądu Papieżkiego w Rzymie. Francya, Austrya, Hiszpania i Toskania, mają pozwolenie utrzymywania swoich

Приходское духовенство.

Приходское духовенство въ обоихъ государствахъ раздѣляется на пять разрядовъ, и получаетъ слѣдующіе оклады:

Во Франціи:	Въ Россіи:
1) Настоятель приходской церкви (<i>curé</i>) 1 класса 1,500 фр. (375 р. сер.).	1-го класса 600 руб. сер. (2,400 фр.).
2) Настоятель церкви 2 класса 1,200 фр. (300 р. с.).	2-го класса 500 руб. сер. (2,000 фр.).
3) Священникъ приписной церкви (<i>vicarsie</i>) 1-го класса 1,000 фр. (250 р. с.).	3-го класса 400 руб. сер. (1,600 фр.).
4) — — 2-го класса 900 фр. (225 р. сер.).	4-го класса 275 руб. сер. (1,100 фр.).
5) — — 3-го класса 800 фр. (200 р. сер.).	5-го класса 230 руб. сер. (920 фр.).

О духовно-учебныхъ заведеніяхъ:

На 30 казенно-коштныхъ воспитанниковъ въ Парижѣ отпускается по 800 фр. (200 р. сер.).

На воспитанниковъ въ прочихъ Семинаріяхъ Франціи по 400 фр. (100 р. сер.) за cadaго.

Примѣчаніе 1. Сверхъ того всѣ эти заведенія получаютъ пособие на ремонтъ зданій.

На 40 казеннокоштныхъ воспитанниковъ въ Римско-Католической Духовной Академіи отпускается по 489 р. сер. (1,956 фр.).

Въ Епархіальныхъ же Семинаріяхъ въ Россіи по 172 р. сер. (688 фр.) на воспитанника.

Примѣчаніе 1. Сверхъ того, всѣ сии заведенія получаютъ пособие на ремонтъ зданій, освѣщеніе, прислугу и отопленіе.

Духовенство świeckie.

Духовенство świeckie в obu Państwach dzieli się на 5 klass i pobiera następnę płace:

We Francji.	W Rosji.
1) Proboszcz (<i>curé</i>) kościoła parafialnego 1-jej klasy 1,500 fr. (375 rub. sr.).	1-jej klasy 600 rub. sr. (2,400 fr.).
2) Proboszcz kościoła parafialnego 2-jej klasy 1,200 fr. (300 rub. sr.).	2-jej klasy 500 rub. sr. (2,000 fr.).
3) Przełożony kościoła filialnego (<i>succursale</i>) 1-jej klasy 1,000 fr. (250 r. sr.).	3-jej klasy 400 rub. sr. (1,600 fr.).
4) 2-jej klasy 800 fr. (200 rub. sr.).	4-jej klasy 275 rub. sr. (1,100 fr.).
5) 3-jej klasy 800 fr. (225 rub. sr.).	5-jej klasy 230 rub. sr. (920 fr.).

Z kłady duchowno-naukowe.

Na 30 stypendystów w Paryżu przeznaczono rocznie po 800 fr. (200 r. sr.).

Na stypendystów w innych Seminariach Francji, po 400 fr. (100 r. s.) na jednego.

Uwaga 1. Oprócz tego, wszystkie te zakłady pobierają zasiłki na utrzymanie gmachów.

Na 40 stypendystów Akademii Duchownej Rzymsko-Katolickiej przeznaczono po 489 rub. sr. (1,956 fr.).

W Seminariach Dycezyalnych w Rosji, po 172 r. sr. (688 fr.) na stypendystę.

Uwaga 1. Oprócz tego, wszystkie te zakłady mają przeznaczony fundusz na utrzymanie gmachów, światło, posługę i opał.

томъ судъ своихъ представителей, для защиты подданныхъ сихъ государствъ. Г. Гизо сильно поддерживалъ учрежденіе этой аудиторіи.

— Изъ Турина сообщаютъ отъ 18-го числа: Король Карлъ Альбертъ уже нѣсколько дней какъ боленъ. Вчера дважды ставили ему пиявицы. Сегодня болѣзнь усилилась; признали нужнымъ открыть кровь. Члены дипломатическаго корпуса отравились въ Королевскій дворецъ, чтобы узнать о состояніи здоровья Его Величества.

— Съ 1 Іюля прошлаго года ввезено во Францію 4,468,447 гектолитровъ хлѣба, изъ этого числа въ одномъ Мартѣ привезено 472,445 гектол.

26 Марта.

Предложеніе Г. Дювержье-де-Горанна относительно реформы избирательнаго закона, получило въ нынѣшнемъ году такое значеніе, какого въ продолженіе нѣсколькихъ лѣтъ лишены были подобныя предложенія. Рѣшительное большинство, которымъ распоряжалось донынѣ министерство 29 Октября, дѣлало дѣйствительно такія усилія столько безуспѣшными, что они вели къ одной потерѣ времени. Однако въ нынѣшнемъ году проектъ Г. Дювержье де Горанна не только былъ соображаемъ на каѣдрѣ, но даже пренія получили такой сомнительный для министровъ оборотъ, что Г. Дюнателъ призналъ нужнымъ сдѣлать оный кабинетнымъ вопросомъ. Консерватисты успѣха расположены, по видимому, къ балотированію въ пользу принятія сего проекта, и мы видимъ, что жур. *La Presse*, который почитается ихъ органомъ, приглашаетъ ихъ къ балотированію въ пользу принятія оного въ соображеніе, утверждая, что сіе балотированіе не воспрепятствуетъ паденію оного въ комисіи, или при балотировкѣ по утвержденію оного. Всѣ съ нетерпѣніемъ ожидаютъ результата сегодняшняго балотирования палаты, которое рѣшитъ сіе сомнѣніе.

— Англійскій посланникъ, лордъ Норменби, по поводу установленнаго въ Англіи общаго дня поста и молебствія, которое и въ здѣшнихъ англійскихъ церквяхъ было совершаемо, пожертвовалъ 2,000 фр. въ пользу ирландскихъ бѣдныхъ, изъявивъ притомъ желаніе, чтобы пребывающіе за границею Англичане, кои не имѣли возможности находиться при молебствіи въ своей церкви, приношеніями выразили сочувствіе и доброжелательство къ бѣднымъ Ирландцамъ и Шотландцамъ. Приношенія сіи принимаетъ редакція журнала *Galignan's Messenger*. Общество св. Викентія - а - Паула отправило недавно въ Дублинъ 110,000 фр., которые собраны были имъ въ пользу ирландскихъ бѣдныхъ.

— Въ *Constitutionnel* пишутъ, что англійскій кабинетъ назначилъ миллионъ ф. ст. на постройку укрѣпленія на островѣ Орини, отстоящемъ на три часа пути отъ Франціи. Островъ этотъ будетъ вторымъ Гибралтаромъ; на немъ будутъ построены четыре укрѣпленія, соединенныя между собою желѣзною дорогою, и высокая сторожевая башня, съ которой будетъ открытъ обширный видъ на море и на берега Франціи.

при томъ трибунале репрезентантовъ для обороны własnych подданныхъ. P. Guizot mocno obstawał za ustanowieniem tego urzędu.

— Z Turynu pisać pod dniem 18 marca: Król Karol Albert jest od kilku dni bardzo chory. Wczoraj lekarze musieli kazać dwa razy przystawiać pijawki. Dziś pogorszyła się choroba; uznano potrzebę mocnego puszczenia krwi. Członkowie Ciała Dyplomatycznego udali się do pałacu królewskiego, dla dowiedzenia się o stanie zdrowia dostojnego pacjenta.

— Od 1 go lipca zeszłego roku wprowadzono do Francji 4,468,447 hektolitrow zboża, a w samym miesiącu marca 472,445.

Dnia 26 marca.

Propozycja P. Duvergier de Hauranne względem reformy prawa wyborczego, nabrała w tym roku wagi, jaką od kilku już lat utraciły wszelkie tego rodzaju propozycje. Stanowcza większość, jaką rozporządzało dotąd ministerstwo z d. 29 paźdz., czyniła rzeczywiście podobne usiłowania tak bezowocnymi, że uważane prawie były za stratę czasu. Jednakże w tym roku propozycja P. Duvergier de Hauranne, nie tylko była roztrząsana na mównicy, ale nawet rozprawy wzięły tak wątpliwą dla Ministrów obrót, że P. Duchatel uznał potrzebę uważania jej za kwestyą gabinetową. Konserwatyści postępu zdają się być skłonniymi do głosowania za wzięciem jej pod rozagę, i zwracamy uwagę, że dziennik *La Presse*, który jest ich organem, wzywa ich do głosowania za wzięciem jej pod narady, twierdząc, że to głosowanie nie przeszkodzi jej upadkowi w Komisji, lub też przy głosowaniu nad jej ostatecznym przyjęciem. — Wszyscy oczekują z niecierpliwością wypadku dzisiejszego głosowania Izby, które tę wątpliwość rozstrzygnie.

— Posel angielski, Lord Normanby, z powodu zaleconego w Anglii powszechnego dnia postu i modlitwy, który i w tutejszych kościołach angielskich był obchodzony, złożył 2,000 fr. dla ubogich Irlandczyków, wynurzając przy tém życzenie, aby bawiący w znaczniej liczbie za granicą Angliey, którzy nie mieli sposobności mieć udziału w nabożeństwie swego kościoła, przynajmniej przez nadesłanie składek okazali współczucie i życzliwość swoją dla ubogich Irlandczyków i Szkotów. Dziennik *Galignan's Messenger* przyjmuje takowe składki. Towarzystwo św. Wincentego a Paulo przesało niedawno do Dublinu 110,000 fr. jako dochód zbieranych przez nie składek na wsparcie ubogich irlandzkich.

— *Constitutionnel* donosi, że gabinet angielski miał przeznaczyć milion f. szt. na wzniesienie warowni na wyspie Aurigny, o trzy tylko godziny drogi od brzegów Francji odległej. Wyspa pomieniona ma być drugim Gibraltarem; na niej mają być wzniesione cztery zamki połączone z sobą drogą żelazną, tudzież wysoka strażnica, z której będzie rozległy widok na morze i wybrzeża Francji.

Uwaga 2. Wszystkich stypendystów w wyż. wymienionych zakładach naukowych we Francji liczy się 2,495, t. j. stosunkowo do mieszkańców wyznania Rzymsko-Katolickiego, jak 1: 12,973.

Uwaga 2. Wszystkich stypendystów w wyż. wymienionych zakładach w Rosji, jest 489, t. j. stosunkowo do mieszkańców wyznania Rzymsko-Katolickiego, jak 1: 14,285; lecz oprócz stypendystów są i alumni na własnym koszcie.

Duchowieństwo zakonne.

We Francji, oprócz zakonów zabronionych, których rząd tameczny nie toleruje, jako to: Jezuitów, Dominikanów i innych podobnych, zakonnicy zgromadzeń nawet tolerowanych, nie mają żadnego stałego utrzymania, lecz pobierają tylko czasowe wsparcie.

W Rosji klasztory etatowe pobierają stałą płacę, a zakonnicy po klasztorach nadetatowych, otrzymują dożywotnie wsparcie.

(P. P.)

Примѣчаніе 2. Всѣхъ казенно-коштныхъ воспитанниковъ въ помѣнуемыхъ учебныхъ заведеніяхъ во Франціи 2,495, т. е., въ отношеніи къ Римскимъ Католикамъ какъ 1: 12,973.

Примѣчаніе 2. Всѣхъ казеннокоштныхъ воспитанниковъ въ помѣнуемыхъ заведеніяхъ въ Россіи 189, т. е. въ отношеніи къ Римскимъ Католикамъ какъ 1: 14,285; но сверхъ показаннаго числа имѣются и своекоштные воспитанники.

О монашествующихъ духовенствѣ:

Во Франціи, кромѣ запрещенныхъ духовныхъ орденовъ, недопускаемыхъ правительствомъ тамошнимъ, какъ-то: Іезуитовъ, Доминикановъ и другихъ подобныхъ, монашествующимъ, даже терпимыхъ орденовъ, не производится никакого постоянного содержанія, а получаютъ они лишь временныя пособія.

Въ Россіи штатныя монастыри имѣютъ постоянное жалованье, а монашествующіе въ обителяхъ заштатныхъ получаютъ пожизненное содержаніе.

(С. П.)

— Вопросъ о провозѣ Ост-Индской почты уже рѣшенъ. Англійское правительство признало удобнѣе направить путь сей, не чрезъ Триестъ, а чрезъ Марсель, и предписало пароходу *Adent*, находящемуся подъ командою поручика Вахгорна, чтобы онъ возвратился къ острову Мальтъ, куда онъ прибылъ 15 с. м.

— Кавалеръ Рафо, министръ Тунисскаго бей, прибылъ въ Марсель, откуда, по порученію своего владѣтеля, отправится въ Парижъ.

27 Мамина.

— Въ палатѣ депутатовъ окончены уже пренія, по проекту Г. Дювержье де Форана, о преобразованіи порядка парламентскихъ выборовъ; послѣ многихъ мнѣній, въ пользу и противъ проекта, вошелъ вчера на каедрѣ Г. Гизо: и въ произнесенной рѣчи, разсмотрѣвъ возраженія оппозиціи, опровергъ оныя съ полнымъ успѣхомъ, такъ, что палата отрунула проектъ Г. Дювержье большинствомъ 252 голосовъ, противъ 154 хѣ.

— Королева Христина неоднократно имѣла свиданіе съ министромъ финансовъ и съ директоромъ банка, послѣ чего разнесся слухъ, что Ея Величество намѣрена купить рентъ на 8,000,000 фр.

Вчера происходили похороны госпожи Марсэ, при многочисленном стечении народа: на улицах, по которым следовала погребальная процессия, собралось до ста тысячъ человекъ, и около 3,000 сопровождали тѣло на кладбище Ланеза. Концы покрыва поддерживали: Гр. Кератри, герц Францие Виенне, Надеръ Тайлоръ, Оберъ и Самсоъ. Г. Кератри произнесъ надгробную рѣчь, въ коей представилъ очеркъ жизни и заслугъ сей знаменитой актрисы.

— Состояніе здоровья О'Коннелля улучшилось со времени его прибытія въ Парижъ. Врачи Олиффы и Чамль обнадѣживаютъ его въ совершенномъ выздоровленіи, такъ какъ страданія его не органическія. Третьяго дня онъ прогуливался въ элисейскимъ поляхъ. Въ числѣ многихъ особъ, узнающихъ о состояніи его здоровья, называютъ лорда Голланда и маркиза Нормейби. Послѣдній пріѣхалъ къ нему также на обѣдъ, но О'Коннелль по слабости здоровья, не могъ принять приглашенія. Онъ мало принималъ донынѣ посѣтителей, но къ сему малому числу принадлежатъ парижскій архіепископъ и двое легитимистовъ: маркизъ Ларошжакленъ и графъ Монталамберъ. Вчера по полудни была у него депутація, состоящая изъ разныхъ перовъ, депутатовъ и членовъ палатъ, подъ предводительствомъ графа Монталамбера, чтобы ему изъяснить почтеніе за важныя заслуги, оказанныя имъ, по мнѣнію депутатовъ, релігіозной свободности не только въ Ирландіи, но и во всемъ мірѣ. Графъ Монталамберъ произнесъ въ этомъ духѣ рѣчь къ нему, на которую Г. О'Коннелль отвѣчалъ на французскомъ языкѣ, сердечно благодаря за оказанное ему вниманіе. Слѣзъ нѣсколько дней намѣренъ онъ отправиться въ горную Францію, а оттуда въ Италію.

28 *Mapma.*

Сообщенное за мѣсяць предъ симъ извѣстіе, будто бы герцогиня Монпансьерская находилась въ состояніи беременности, нѣтъ опровергають.

Принцъ Жуэвильскій имѣлъ въ Тулонѣ подъ своимъ командою шесть кораблей, въ томъ числѣ три перваго ранга. Е. В. намѣренъ посѣтить Неаполь.

— Маршалу Султы наступилъ сегодня 83-й годъ жизни; въ 1804 году пожалованъ онъ былъ въ званіе маршала Франціи: слѣдственно онъ уже 43 года состоитъ въ этомъ званіи.

— Съ кораблемъ *Paulin*, прибывшимъ изъ Рио-Жанейро въ Газрь, получено донесеніе, что Г. Горь-Озлей и Баронъ Дефаді получили отъ правительствъ Англіи и Франціи повелѣніе, чтобы они подписали трактатъ, заключающій между Аргентинскаго республиканскаго, президентамъ Орибе и Г. Гудъ.

Генералъ-Лейтенантъ Дру скончался въ Наисѣ, на 63 году отъ роду; онъ вступилъ въ ряды войскъ въ 1793 году съ чиномъ поручика артиллеріи, участвовалъ во всѣхъ Наполеоновыхъ походахъ и наконецъ сопровождалъ Императора на островъ Эльбу.

А В Г Д Е

Лондонъ. 18 Марта.

Министръ внутреннихъ дѣлъ принималъ вчера въ аудіенціи депутацію комитета, который предпри- нялъ учредить рабочіе дома, для освобождаемыхъ изъ

— Spółubieganie się o przewożenie poczty Indyjskiej już zostało rozstrzygnięte. Rząd angielski nie za Trye-
stem, lecz za Marsylią oświadczył się ostatecznie i wydał
rozkaz parostatkowi *Arde I*, który pod rozkazami Porucznika
Waghornu zostawał, aby wrócił do Malty, gdzie też
15 b. m. odpłynął

— Kawaler Rafe, Minister Beja Tuquetańskiego, przy-
był do Marsylii, skąd w zleceniach swego pana udaje się
do Paryża.

Diua 27 marca.

Izba Deputowanych ukończyła wczoraj rozprawy nad projektem P. Duvergier de Hauranne, o reformie wyborów. Po wielu głosach za i przeciw projektowi, wszedł wczoraj na mównicę P. Guizot, i w mowie równie świetnej jak treściwej przebiegł wszystkie zarzuty opozycji, zbił je i zapewnił gabinetowi stanowcze nad nią zwycięstwo; Izba bowiem, wzięcie pod rozprawę projektu P. Duvergier odrzuciła większością 252 głosów przeciw 154.

— Królowa Krystyna miała kilkakrotne narady z Ministrem skarbu i dyrektorem banku; w skutku tego rozeszła się pogłoska, że zamierza nabyć rentów francuzkich za 8.000.000 fr.

— Pogrzeb panny Mars odbył się wczoraj z największym przepychem, gdyż około sto tysięcy ludzi zalegało ulice, przez które orszak postępował, a 3,000 towarzyszyło zwłokom na cmentarz Père Lachaise. Rogi całunu trzymali: P. Keratry, Par Franceyi, tudzież PP. Viennet, Liadières, Taylor, Auber i Samson. Na cmentarzu miał mówić P. Keratry, w której skreślił żywot i zasługi tej znakomitej artystki.

— Stan zdrowia O'Connella polepszył się od czasu przybycia jego do Paryża. Lekarze Oliffe i Chomel czynią mu nadzieję zupełnego wyzdrowienia, gdyż jego cierpienia nie są organiczne. Onegdaj używał przechadzek na polach Elizejskich. Pomiedzy licznemi osobami, które się dowiadują o jego zdrowie, wymieniamy Lorda Holland i Margr. Normauby. Ostatni prosił go także na obiad, ale O'Connell dla słabości zdrowia nie mógł przyjąć zaprosin. Mało dotąd przyjmował odwiedzin; do tej małej liczby należeli Arcybiskup Paryżski i dwaj legitymiści: Margr. Zarochejacquelin i Hrabia Montalembert. Wczoraj po południu była u niego deputacya z różnych Parów. Deputowanych i członków Instytutu złożona, a na jej czele Hr. Montalembert, aby mu wynurzyć szacunek i wdzięczność, za ważne usługi, wyświadczone, zdaniem deputacyi, wolności religijnej, nie tylko w Irlandyi, ale i w całym świecie. Hr. Montalembert miał w tym duchu mowę do niego, na którą O'Connell w języku francuzkim odpowiedział, dziękując najuprzejmiej za okazane mu względy. Za kilka dni ma on zamiar udać się do południowej Francyi, a ztamtąd do Włoch.

Dnia 28 marca.

Rozgłoszona przed miesiącem wiadomość, jakoby
Xiężna Montpensier znajdowała się w błogosławionym
stanie, jest teraz zaprzeczana.

— Xiażę Joinville ma w Tulonie 6 okrętów wojennych, pod swoim dowództwem; z tych tylko trzy należy do pierwszego rzędu. Xiażę zamierza zwiedzić Neapol.

— Marszałek Soult rozpoczyna dzisiaj 83 rok swego życia; w roku 1804 mianowany był Marszałkiem Francyi, zatem piastuje to dostojenstwo lat 43.

— Okręt *Paulin*, który z Rio-Janeiro do Hawru zawi-
nał, przywiózł wiadomość, że P. Gore Ouseley i Barou
Defaudis otrzymali od rządów Anglii i Francyi rozkaz, aby
podpisali traktat, zawarty między Rzeczpospolitą Argen-
tyńską, Prezydentem Oribe i P. Hood.

— Jenerał-Porucznik Drouot umarł w Nancy, przeżywszy lat 63. W r. 1793 wszedł był do wojska jako Porucznik Artylleryi, odbył wszystkie kampanie pod Napoleonem i w końcu towarzyszył Cesarzowi na wyspę Elbę.

ANGLIA.

Londyn, 24 marca.

Minister spraw wewnętrznych udzielił wczoraj posłuchanie deputacyi komitetu, który ma zamiar urządzić domy zarobkowe dla wypuszczonych na wolność więźniów.

тюремъ. Министръ одобрилъ челоуколюбивое намѣ-
реніе комитета и обѣщаль содѣйствовать его испол-
ненію.

— Вчерашнія парламентскія засѣданія не предста-
вляли ничего занимательнаго. Нижняя палата зани-
малась преніями по биллю относительно сокращенія
срока военной службы. Въмѣсто существующаго набора
на цѣлую жизнь, будетъ опредѣленъ наборъ на 10 лѣтъ
по пѣхотѣ, и на 12 по другимъ родамъ военной службы;
по истеченіи сего времени, каждый солдатъ можетъ
обязаться прослужить еще 10 или 12 лѣтъ, или же
поступить въ гарнизонныя роты на 22 года. Послѣ
продолжительныхъ преній, въ коихъ участвовали по
большей части члены военные, билль безъ балотиров-
ки прочитанъ былъ во второй разъ. За симъ палата
совѣщалась въ главномъ Отдѣленіи по ирландскому
биллю о бѣдныхъ, коего 8 первыхъ статей приняты.

— По поводу свѣтлаго Христова Воскресенія парла-
ментъ отсрочить свои занятія отъ 31 с. м. по 12-е Ап-
рѣля.

— Въ *Times* пишутъ, что изъ Соединенныхъ Шта-
товъ получено много заказовъ на товары, и что вско-
рѣ получено будетъ изъ Россіи 250,000 тоннъ хлѣба,
который начали уже доставлять въ портовые города.

— По представленіямъ правительству донесеніямъ
оказывается, что съ 9 Декабря по 16 Февраля, въ
одинъ Ливерпуль прибыло 60,000 ирландскихъ вы-
ходцевъ, изъ коихъ большая часть намѣревается пе-
реселиться въ Америку и Австралію. Какъ Ливерпуль
есть ближайшая къ Ирландіи гавань, то туда болѣе,
нежели въ другіе города, прибываютъ Ирландцы; но
и въ Лондонъ выходцы этого края стекаются сотнями.

— Въ *Times* напечатано: насъ увѣряютъ, что лю-
бимый планъ французскаго правительства относительно
занятія Магонской гавани, никогда столь усердно
не былъ поддерживаемъ какъ нынѣ, и нѣтъ ничего
невѣроятнаго въ томъ, что нѣкоторые испанскія про-
исшествія послужатъ нынѣ предлогомъ къ интервен-
ціи.

26 Марта.

Третьяго дня, въ день назначенный Королевою
для молебствія и поста, отложены были всѣ занятія
по государственнымъ и торговымъ дѣламъ. Члены
Королевской фамилии, т. е. Королева Аделаида и гер-
цогъ Кембриджскій присутствовали со всѣмъ дворомъ
при богослуженіи въ церкви Сентъ-Джемскаго дворца.

— Королева беременна, и ожидаетъ разрѣшенія въ
Августѣ.

Герцогъ Альбертъ вчера торжественно удостоенъ
депутациею Кембриджскаго университета званія кан-
цлера сего же университета.

— Въ *Globe* пишутъ, что Карлистскіе генералы
Кабрера и Элио находятся въ сію минуту въ Лондо-
нѣ, и что производятъ частыя совѣщанія съ графомъ
Монтемолиномъ.

— Въ этомъ же журналѣ сообщаютъ, что лордъ
Пальмерстонъ отнесся къ сѣвернымъ кабинетамъ, съ
цѣлію уговорить ихъ къ рѣшительному объявленію
своего мнѣнія насчетъ послѣдствій бракосочетанія прин-
ца Монпансьерскаго.

— 18-го прошлаго Декабря, англійскія начальства
торжественно вступили во владѣніе островомъ Лабуа-
номъ, на которомъ, того же числа, въ городѣ Пуло-
Лабуанъ, водруженъ былъ англійскій флагъ, въ при-
сутствіи начальниковъ острова Борнео и многочислен-
ной толпы Малайцевъ.

— Вновь назначенный Испанскій посланникъ при
Сентъ-Джемскомъ дворѣ, Донъ Ксаверій Истурисъ,
приѣхалъ въ здѣшнюю столицу.

— Въ *Times* сообщаютъ донесенія, полученные изъ
Монтевидео, по 29 Января. 26-го числа этого мѣсяца
было кровопролитное сраженіе между войсками гене-
рала Орибе и отрядомъ генерала Риверра. Послѣд-
ній былъ разбитъ совершенно, и принужденъ спа-
саться бѣгствомъ съ остатками своего корпуса, въ
городъ Мальдонадо. Города: Пайсандеръ, Мерседесъ
и Лосъ-Вакасъ сдались генералу Орибе; одинъ только
городъ Колонія, гарнизонъ коего состоитъ изъ Фран-
цузовъ и Англичанъ, остался на сторонѣ Монтевидео.

Испанія.

Мадридъ, 16 Марта.

Мы уже упомянули, что генераль Сerrano,
вмѣстѣ съ Гг. Пачеко, Лузуріяга и Саламанка, надѣ-
лся составить новый кабинетъ. Въ продолженіе 12

Minister похвалилъ филантропіе заміары комитета и при-
зеклъ поierać je najusiloiój.

— Вчорайше наряды парламентове не представляли
великого интересу. Изба Низша zajmowała się roz-
prawami nad bilem względem skrócenia czasu służby woj-
skowej. W miejsce dotychczasowego werbowania na całe
życie, ma być werbunek na lat 10 przy piechocie, a na 12
lat przy innych gatunkach broni; po którymto czasie, każ-
dy żołnierz będzie się mógł obowiązać na dalsze 10 lub 12
lat, lub wnieść do kompanii garnizonowych na lat 22. Po
dłuższych rozprawach, w których brali udział po większej
części członkowie wojskowi, bil został bez głosowania po
raz drugi odczytany. Począł Izba naradzać się w Jene-
ralnym komitecie nad Irlandzkim bilem o ubogich, które-
go 8 pierwszych paragrafów przyjęto.

— Z powodu świąt Wielkanocnych, Parlament zawiesi
swe prace od d. 31 b. m. do 12 kwietnia.

— *Times* donosi, że ze Stanów-Zjednoczonych nadesz-
ło wiele obstalunków towarów, tudzież, że niebawem
przybędzie z Rosyi 250,000 beczek zboża, które już do
miast portowych zwożą.

— Według raportów złożonych rządowi, okazuje się,
że w przeciągu czasu od 9. grudnia do 16 lutego, do same-
go jedynie Liverpoola przybyło 60.000 wychodźców Ir-
landzkich, z których część znaczna zamysła przenieść się do
Ameryki i Australii. Liverpool, jako port najbliższy Ir-
landyi, więcej od innych miast bywa przez wychodźców
tego kraju nawiedzany, jednakże i do Londynu przybywa
stami Irlandczyków.

— W *Times* czytamy: Zapewniają nas, że ulubiony plan
rządu francuzkiego, zajęcia portu Mahon, nigdy gorliwiej
nie był popierany jak teraz, i nie jest niepodobnem, że
pewne wypadki w Hiszpanii, wzięte teraz będą za pretext
do interwencji.

Dnia 26 marca.

Zawczoraj, jako w dniu przez Królowę przeznaczo-
nym na post i modlitwę, wszystkie sprawy publiczne i han-
dlowe były zawieszane. Obecni członkowie rodziny
Królewskiej, to jest: Królowa Aelaida i Xiążę Cam-
bridge, znajdowali się z całym dworem na nabożeństwie w ka-
plicy pałacu St. James.

— Królowa znajduje się znowu przy nadziei i spodziewa
się rozwiązania w miesiącu sierpniu.

— Xiążę Albert instalowany został wczoraj uroczystie
przez deputacyą uniwersytetu w Cambridge na Kancelarza
tegoż uniwersytetu.

— *Globe* pisze, że Jenerałowie Karlistowscy Cabrera i
Elio, znajdują się w tej chwili w Londynie, i że miewają
częste konferencje z Hr. Montemolin.

— Tenże dziennik donosi z Paryża, że Lord Palmerston
zrobił krok do gabinetów północnych, aby je skłonić do
formalnego oświadczenia się we względzie następstw mał-
żeństwa Xięcia Montpensier.

— Dnia 18-go grudnia, władze angielskie objęły uro-
czystie w posiadanie wyspę Labuan, na której w dniu po-
mienionym, w Pulo-Labuan, w obecności naczelników
Borneo i znacznej liczby Malajczyków, zatknięto chorą-
giew angielską.

— Don Xawery Isturiz, nowy Poseł hiszpański przy
dworze St. James, przybył do tutejszej stolicy.

— *Times* udziela wiadomości z Montevideo, dochodzą-
ce do 29-go stycznia. Jenerał Oribe 26-go stoczył krwa-
wą bitwę z wojskami zostającymi pod dowództwem Jene-
rała Riveira, pokonał go zupełnie i zmusił do ucieczki ze
szczątkami armii. Riveira zatrzymał się dopiero w Mal-
donado, atoli miasta: Paysandery, Mercedes i Las Vacas
wpadły w ręce Jenerała Oribe; jedna tylko Colonia, któ-
rą załoga składa się z wojsk francuzkich i angielskich, po-
została przy Montevideo.

Hiszpania.

Madryt, 16 marca.

Doniesionem już było, że Jenerał Serrano, w połączeniu
z panami Pacheco, Luzuriaga i Salamanca, miał nadzieję
utworzenia nowego gabinetu. W ciągu dnia 12 b. m. po-

числа слухъ сей получилъ болѣе вѣроятности. По при наступленіи ночи, министры представили Королеву къ подписи постановление о назначеніи генерала Сerrano Наваррскимъ генераль-капитаномъ. Королева задержала се постановление у себя, объявивъ, что она прежде подумаетъ, чѣмъ на что-либо рѣшится по ему предмету. Между тѣмъ на другой день, поутру, президентъ министровъ, герцогъ Сатомайоръ, пригласилъ къ себѣ генерала Сerrano, предлагая ему удомянутую должность. Генералъ не принявъ оной, присовокупляя, что онъ не одобряетъ политической системы министровъ и убѣжденъ, что нынѣ будучи сенаторомъ можетъ быть болѣе полезенъ государству, чѣмъ находясь въ отдаленной провинціи. Когда министры вечеромъ снова предложили это дѣло Королеву, Ея Величество объявила, что она готова подписать постановление о назначеніи генерала Сerrano наваррскимъ генераль-капитаномъ, лишь бы только онъ самъ согласился вступить въ сію должность.

Этотъ отвѣтъ не мало затруднилъ министровъ. Впрочемъ желая непременно удалить генерала Сerrano изъ Мадрита, отмѣнили, правда, назначеніе его въ генераль-капитаны, но 14-го числа изготавили приказъ, неутвѣржденный Королевою, и предписывающій генералу Сerrano, чтобы онъ вмѣстѣ съ другими генералами, командированными въ Аррагонію, Андалузію и Галицію, отправился немедленно въ Наварру для осмотра расположенныхъ тамъ войскъ. По повелѣніи сего ему невручили, такъ какъ его нигдѣ не могли отыскать. Между тѣмъ Сerrano посредствомъ военного министра подаль Королеву представленіе, съ объясненіемъ причинъ, по которымъ онъ не желаетъ принять предписанной ему командировки, и хочетъ остаться при занимаемомъ имъ мѣстѣ въ сенатѣ. Вечеромъ онъ получилъ вторичное повелѣніе немедленно отправиться въ путь. Но такъ какъ онъ письменно объявилъ свое несогласіе, предоставляя рѣшеніе сего вопроса сенату, то здѣшній генераль-капитанъ велѣлъ ночью взять своимъ адъютантамъ искать его, и квартиру его окружить войсками и полиціи.

Между тѣмъ Королева вечеромъ пригласила къ себѣ военного министра, генерала Ораа и замѣтила ему, что онъ безъ ея дозволенія назначилъ генералу Сerrano командировку въ Наварру. Когда Королева объявила свою досуду, и даже изъ устъ ея вышли угрозы, министръ сослался на свою 40-лѣтнюю службу и кровь, которую пролилъ за нее; въ заключеніе же объявилъ, что Королева въправъ распорядиться по слѣдствию его головою. — Послѣ сего, около полуночи Королева пригласила во дворецъ Г. Пачеко, и предоставила ему составить новое министерство; но когда на его вопросъ: подаль-ли кабинетъ въ отставку или уже онъ удаленъ, Королева дала отрицательный отвѣтъ, Г. Пачеко объявилъ, что не можетъ принять сего порученія, пока существуетъ настоящее министерство. — Министры узнавъ обо всемъ, что происходило ночью, собрались вчера по полудни въ канцелярію государственнаго совѣта для совѣщанія, на целуриго государственнаго совѣта для совѣщанія, на которое пригласили президентомъ сената и конгресса, президента государственнаго совѣта, генерала Нарваэза, маркиза Мирафлореса, генераловъ Мазареда и Эспелета, Гг. Гонзалеса-Браво, Мона, Пидали, Мартинезъ-де-ла-Роза, Гарали, Доносо-Кортеса и другихъ. На этомъ собраніи постановили, что министерство должно остаться дотолъ, пока Королева не сдѣлаетъ другаго распоряженія, и требовать разрѣшенія сената насчетъ веденія процесса противъ генерала Сerrano.

Въ слѣдствіе сего сенатъ собрался вчера по полудни и большинствомъ 88 голосовъ противъ 1 (Г. Лузуріяга, защищавшаго генерала Сerrano), далъ правительству требуемое разрѣшеніе.

— При отходѣ почты говорили, что Королева изъявила желаніе гостиницы гостиницъ министровъ и согласилась на удаленіе генерала Сerrano изъ Мадрита.

17 Марта.

На вчерашнемъ засѣданіи конгресса министръ юстиціи объявилъ, что правительству угрожаютъ враги престола Изабеллы II, а потому правительство должно знать, на что можетъ полагаться, и что конгрессъ долженъ объявить: имѣетъ ли довѣріе къ настоящему кабинету, или нѣтъ. Тотчасъ послѣ сего прочитанъ былъ нижеслѣдующій проектъ, подписанный Гг. Мартинезъ-де-ла-Роза, Гонзалесъ-Браво, Доносо-Кортесъ, редакторомъ жур. *Heraldo*, и прочими: „Конгрессъ объявляетъ, что политическія пра-

гослава та утвердила се jeszcze mocniej. Ale za nastaniemъ noey, Ministrowie przedstawili Królowej do podpisu dekret, mianujący Jenerala Serrano Jeneralnymъ Kapitanemъ Navarry. Królowa zatrzymała ten dekret u siebie, oświadczając, że musi się pierwѣj zastanowić, nimъ w tymъ względie postanowienie swoje wyrzeknie. Tymczasemъ nazajutrzъ zrana, Prezesъ Ministrów, Xiążę Sotomayor, wezwałъ do siebie Jenerala Serrano, ofiarującъ mu formalnie wspomnianą godność. Jenerał odmówiłъ jѣj przyjęcia, przytaczającъ за powód, że nie pochwała politycznego systematu Ministrów i jestъ orazъ przekonany, iż terazъ na krześle Senatorskiemъ większe krajowi wyswiadczyć może usługi, aniżeli w odległej prowincyi. Gdy Ministrowie wieczoremъ przedstawili na nowo tę rzeczъ Królowej, oświadczyła, że jestъ gotowa podpisać nominacją Jenerala Serrano на Jeneralnego Kapitana Navarry, byle onъ samъ ją przyjąłъ.

Ta odpowiedź nabawiła Ministrów kłopotu. Ale pragnącъ koniecznie usunąć Jenerala Serrano zъ Madrytu, odstąpili wprawdzie od żądania owej nominacyi, ale pod dnemъ 14 wygotowali nowy rozkazъ, nie potrzebujący potwierdzenia Królowej, a polecający Jeneralowi Serrano, aby w rzędzie innychъ Jeneralówъ, przeznaczonychъ do Aragonii, Andaluzyi i Galicyi, udałъ się niezwłocznie do Navarry dla odbycia przeglądu rozłożonego tamъ wojska. Atoli rozkazu tego nie oddano mu do rąk, bo go nigdzie znaleźć nie można było. Tymczasemъ Serrano, за pośrednictwemъ Ministerstwa wojny, podałъ przedstawienie do Królowej, wyjaśniającъ w niѣmъ powody, dla których nie chce przyjąć poruczonej sobie misyi i na posadzie swѣj w Senacie pozostać pragnie. Nadъ wieczoremъ otrzymałъ powtórny rozkazъ do bezwzględneho wyjazdu. Ale ponieważ na piśmie obstawałъ przy swymъ oporze, rozstrzygnięcie tѣj kwestyi pozostawiającъ Senatowi, przeto tutejszy Jeneralny Kapitanъ kazałъ go w noey wszystkimъ swoimъ Adjutantomъ szukać, a mieszkanie jego wojskiemъ i policją otoczyć.

Tymczasemъ Królowa wezwała do siebie wieczoremъ Ministra wojny, Jenerala Oраа, i naganila mu surowo, że bezъ jѣj zezwolenia poruciłъ Jeneralowi Serrano misyя do Navarry. Gdy Królowa okazała się być rozgniewaną i nawet pogróżki zъ ustъ jѣj wyszły, Minister powołałъ się на swoją 40-letnią służbę i krew, którą dla niѣj wylałъ; w końcu zaś oświadczyłъ, że Królowa może rozrządzić jego oświatą głową. — Po tѣj scenie, około północy, wezwała Królowa do pałacu P. Pacheco, i polecila mu utworzyć nowe Ministerstwo; ale gdy на zapytanie jego: czy gabinetъ podałъ się do dymissyi lubъ też zostałъ oddalony, Królowa zaprzeczającъ udzieliła odpowiedź; P. Pacheco oświadczyłъ, że nie może przyjąć tego polecenia, dopóki obecne Ministerstwo istnieje. — Ministrowie dowiedziawszy się о tѣmъ, co zaszło w noey, zgromadzili się wieczorajъ по południu w kancelaryi Stanu на naradę, do której wezwali Prezesówъ Senatu i Kongressu, Prezesa Rady stanu, Jenerala Narvaez, Margr. Miraflores, Jeneralówъ Mazaredo i Espeleta, panówъ Gonzalez Bravo, Mon, Pidal, Martinez de la Rosa, Garely, Donoso Cortes i innych. Na tѣmъ zgromadzeniu uchwalono, że ministerstwo powinno pozostać, dopóki Królowa inaczej nie rozrządzi, i żądać odъ Senatu upoważnienia do wytoczenia processu Jeneralowi Serrano.

W skutku tego, Senatъ zebrałъ się wieczorajъ по południu, i większością głosówъ 88 przeciwъ 1 (pana Luzuriaga, który bronilъ Jenerala Serrano), udzieliłъ rządowi żądane upoważnienie.

— Przy odejściu poczty mówiono, że Królowa oświadczyła chęć zatrzymania dotychczasowychъ Ministrów i zezwoliła на oddalenie Jenerala Serrano zъ Madrytu.

Dnia 17 marca

Na wczorajszѣmъ posiedzeniu Kongressu, oświadczyłъ Minister sprawiedliwości, że rządъ zagrożony jestъ przezъ nieprzyjaciół tronu Izabelli II i przezъ inne niebezpieczeństwa, i że zъ tego powodu chce wiedzieć, na co liczyć może; a zatѣmъ, że Kongressъ powinienъ się oświadczyć: czy ma zaufanie do teraźniejszego gabinetu lubъ przeciwnie. W skutku tego odczytany zostałъ natychmiastъ następujący wniosekъ, podpisany przezъ PP. Martinez de la Rosa, Gonzales Bravo, Donoso Cortes, Redaktora dz. *Heraldo* i innych: „Kongressъ oświadcza, że polityczne zasady obecnego mi-

вила настоящего министерства заслуживают одобрение палаты, которая постоянно будет содействовать ему, пока оно будет пользоваться доверенностью престола. После жарких прений в пользу и против проекта, большинством 144 голосов против 60 он был утвержден.

— Поведение модерасов весьма не политическое, ибо Королева будет всегда считать их только отгигительными, навязчивыми своими попечителями, и все более и более будет приближаться к прогрессистам. (Известно, что уже Г. Пачеко, начальнику сей партии, поручено было образовать новый кабинет). Распоряжениями, изданными против генерала Сerrano, Королева чувствует себя оскорбленной, а разные сплетни, к которым подает повод ее распоряжение, ведут только к охлаждению к ней сердца Испанцев.

— Французский посланник, граф Брессон, до выезда своего из Мадрита обратил внимание юной Королевы на затруднительное положение, в которое она может попасть в следствие своего поведения. Эти напоминания не благосклонно были приняты. Строже отозвалась к ней Королева Христина, но с лучшим ли успехом, неизвестно; достоверно только то, что Королева Изабелла вовсе не прощалась с своим родителем, при ее выезде в Париж.

17 Марта.

Вчера Королева снова занималась с министрами, с которыми не видалась уже несколько дней.

— Герцогиня Сесса, сестра Короля, вскоре отправляется с супругом своим в Париж.

— Генерал Павия, вступил уже в должность генерала — капитана Каталонии, и немедленно даровал жизнь нескольким Карлистам, приговоренным военно-судною комиссией к смерти. Тристаны, и другие карлистские военачальники, предписали своим подчиненным, отнюдь не делать никаких насилий, против частных лиц.

ПОРТУГАЛИЯ.

Лиссабон, 26 Февраля.

Военные операции идут несколько лучше прежнего. Генерал Павоас, на которого опорские мятежники возлагали столь большие надежды, внезапно был окружен в горах Эстреллы войсками полковника Соля и с трудом мог спастись с 300 человек бегством, пользуясь ночью темнотою и едва проходимыми тропинками. Очистив таким образом Безрекую Область от гверильсов, полковник Соля опять присоединился к корпусу маиала Сальданы, которого главная квартира, 17 Февраля, перенесена была из Агведы в Оливейру-де-Азименс, отстоящую на шесть часов от Оporto. Форпосты подвинулись даже до Сан-Хоао-да-Мадейра, на три часа пути от Оporto. Это приближение королевских войск произвело в последнем городе сильное впечатление. Командантом назначен там виконт Сада-Бандейра. Но между мигелистами и сентябристами господствует несогласие на счет выбора генерала для защиты города в случае подступления армии Сальданы. Юнта продолжает свои насильственные меры. Рвением предпринять окончательный приступ к Эворе; управление действиями осадного корпуса поручено генералу Бостосу, бывшему команданту крепости Эльваса, на место которого назначен туда генерал Швальбах.

— С пароходом *Мадрид* получили из Лиссабона следующие известия, доходящие до 3-го Марта: „В двух сражениях, происшедших между войсками Королевы и инсургентами близ Коимбры, последние были разбиты и понесли значительные потери. Салданья приблизился наконец к Оporto, и полагают, что он обложит этот город, лишь только соединится с войсками Казала. — Граф Менедорф, так же как и полковник Вейльдь и адмирал сэръ В. Паркер безпрерывно представляют Королеве крайнюю необходимость примириться с недовольными, но усилия их остаются тщетными. Лорд Пальмерстон предложил Королеве интервенцию со стороны Великобритании.

министерства заслуживают похвалу Изы, которая му допóты wsparcia swego udzielać będzie, dopóki ono samo zaufanie korony posiada. — По живых разговорах за и против тому wniosкови, takowy jednak większością głosów 144 przeciw 60 został przyjęty.

— Поступование Модерасов jest bardzo niepolityczne, gdyż Królowa widzieć w nich będzie tylko uciążliwych, na przykrzonych swoich opiekunów, i coraz więcej zbliżać się będzie do progressistów. (Wiadomo, że już panu Pacheco, naczelnikowi tego stronnictwa, poruczyła była utworzenie nowego gabinetu). Przez rozporządzenie wydane przeciwko Generalowi Serrano, Królowa czuje się być w głębi uczuć swoich obrażoną, a gadaniny, do jakich to rozporządzenie daje powód, prowadzi tylko do zniechęcenia ku niej serc Hiszpanów.

— Hr. Bresson, Posel francuzki, przed wyjazdem swoim z Madrytu, zwrócił młodej uwagę Królowej na przykre położenie, w jakie ją wtargić może jej postępowanie. Napomnienia te nie zostały dobrze przyjęte. Surowiej przemówiła do niej Królowa Krystyna, ale czy skuteczniej nie wiadomo; to tylko pewna, że Królowa Izabella nie pożegnała się wcale z matką swoją, przed jej wyjazdem do Paryża.

Dnia 18 marca

Wczoraj pracowała znów Królowa z Ministrami, z którymi się od kilku dni nie widziała.

— Xiężna Sessa, siostra królewska, ma wkrótce z małżonkiem swoim wyjechać do Paryża.

— General Pavia objął już kapitanstwo jeneralne Katalonii, i zaraz uderował z ciałem kilku uwieczonych Karlistów, których kommissya wojskowa na śmierć była skazała. Triстаны także i inni naczelnicy Karlistowscy wydali najsurowsze rozkazy swoim podładnym, aby ci żadnych nie dopuszczali się gwałtów przeciw prywatnym osobom.

PORTUGALIA.

Lizbona, 26 lutego.

Działania wojenne zaczynają iść nieco skorzej, jak uprzednio. General Pavaos, na którym tyle polegał rokoszanie, nagle został opasany w górach Estrelli przez wojska Polkownika Soli i zaledwie mógł ocalić się ucieczką z 300 ludźmi, uchodząc wśród ciemności nocnych i poniewodostępnych drożynach. Uwolniwszy tym sposobem obwód Beiry od Gerilasów, Polkownik Sola znów się połączył z korpusem Marszałka Saldany, którego główna kwatery, 17-go lutego, przeniesioną zostało z Aguedy do Oliveirade-Asimens, miasteczka odległego o 6 godzin drogi od Oporto. Przednie strażę posunęły się aż do San Xoaoda-Madeira o 3 godziny drogi od tegoż miasta. To zbliżenie się królewskich wojsk sprawiło mocne wrażenie w stolicy rokoszan. Komendantem jej mianowany został Sada-Bandeira. Ale między Miguelistami i Septembrystami panuje nieporozumienie względem wyboru dowódcy dla obrony miasta, w razie zbliżenia się armii Saldany. Junta wciąż działa za pomocą środków gwałtownych. Ze strony rządu, postanowiono przypuścić szturm stanowczy do twierdzy Ewora, i kierunek czynności oblegającego korpusu poruczone Jenerałowi Bostos, byłemu komendantowi twierdzy Elvas, dokąd na jego miejsce przeznaczony został Jeneral Schwalbach.

— Parostatkiem *Madрид* otrzymano w Anglii wiadomości z Lizbony, dochodzące do 3 marca: „W dwóch bitwach, stoczonych między wojskami Królowej i rokoszanami niedaleko Koimbry, ostatni zostali porażeni i wielką klęskę ponieśli. Saldanha zbliżył się nakoniec do Oporto, i sądzi, że oblegnie to miasto, skoro tylko połączy się z wojskami Casala. Hr. Mensdorf, jako też Polkownik Wyld i Admirał Sir Parker, czynią co mogą, aby skłonić Królowę do pojednania się z malkontentami, ale ich usiłowania są dotąd daremne. Lord Palmerston ofiarować miał Królowej interwencję ze strony Wielkiej Brytanii.

ВИЛЬНА, въ Тип. О. Гликсберга—Печ. позвол. 4-го Апрѣля 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухомовъ.